

Ένσταση

Στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΑΣΠΗΕ ισχύος 14,4 MWστη θέση
“Σιφυλα” της ΔΚ Δέσης της ΔΕ Αιθήκων του Δήμου Πύλης

26 Νοε 2021

1) Εγκατάσταση ΑΣΠΗΕ σε ορεινό σύμπλεγμα μεγάλου υψομέτρου (Κεντρική Πίνδος)

Οι μελετητές προσπαθούν να υποβαθμίσουν τεχνηέντως τόσο την ομορφιά όσο και τη σημασία της συγκεκριμένης θέσης εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ, σε υψόμετρο 1.700 μ. περίπου (σελ. 289) σε δημόσιες δασικές εκτάσεις.

Μπορεί να μην ανήκει σε ζώνη του δικτύου Natura (άλλωστε πολλές φαλακρές κορυφογραμμές και αλπικές ζώνες επίσης δεν ανήκουν), όμως είναι κομμάτι ενός αδιαίρετου, άγριου και παρθένου ορεινού συμπλέγματος που περικλείεται από τα χωριά της ΔΕ Αιθήκων του Δήμου Πύλης και ΔΕ Ασπροποτάμου του Δήμου Μετεώρων, Νεραϊδοχώρι, Πύρρα, Δέση, Άγιος Νικόλαος, Αθαμανία, Τζούρτζια, Πολυθέα και Κρασιά.

Είναι ένα ορεινό σύμπλεγμα με δάση ελάτης και οξυάς, με εξαιρετική βιοποικιλότητα. Όπως αναφέρεται και στην παρούσα ΜΠΕ, έχουν γίνει αιτήσεις και έχουν δοθεί πάρα πολλές άδειες παραγωγής από τη ΡΑΕ για τη συγκεκριμένη περιοχή. Το αποτέλεσμα αυτών των αδειών, όταν υλοποιηθούν, θα είναι η μετατροπή αυτού του πανέμορφου και ευαίσθητου οικοσυστήματος σε Βιομηχανικό Πάρκο Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με σκοπό την πώληση.

Ίσως ο όρος «Βιομηχανικό» να φαίνεται ότι αδικεί την παραγωγή καθαρής ενέργειας χωρίς λύματα ή καυσαέρια, αλλά τα τεράστια μεγέθη των συνοδών έργων (δρόμοι πρόσβασης και γραμμές μεταφοράς) δεν αφήνουν περιθώρια για το ποιές ακριβώς θα είναι οι συνέπειες από την εγκατάσταση αυτών των ΑΣΠΗΕ. Αρκεί να αναλογιστούμε ότι για έναν μόνον ΑΣΠΗΕ ισχύος 14,4 MW(τον υπό μελέτη), χρειάζεται να κατασκευαστεί γραμμή μεταφοράς μέσης τάσης *«μεταξύ του ΑΣΠΗΕ και του υποσταθμού Τρίκαλα, υπόγεια, διαστάσεων 1μ βάθους και 0,8μ πλάτους περίπου, συνολικού μήκους 65 km»!* (ΜΠΕ, σελ. 166).

2) Ανυπαρξία στοιχείων μελέτης και επιπτώσεων από τη διάνοιξη νέας οδοποιίας

Στη μελέτη αναφέρεται ότι *«θα απαιτηθεί η διάνοιξη νέας δασικής οδοποιίας Γ' Κατηγορίας συνολικού μήκους 2.608,51 μ. καθώς και η βελτίωση του υφιστάμενου δασικού δρόμου για μήκος 4.798 μ»* (σελ. 144) *«ώστε να καταστεί δυνατή η κυκλοφορία εντός του πάρκου του οχήματος μεταφοράς (όχημα με ρυμουλκούμενο μήκους 60 μ.)»* (σελ. 60).

Είναι προφανές ότι ο υπάρχων δασικός δρόμος δεν κατασκευάστηκε ώστε να μπορεί να κινηθεί εντός αυτού ένα όχημα βαρέος τύπου με μήκος περίπου ίσο ή μεγαλύτερο

των 65 μ. (σελ. 165, Σχήμα 6.3.2.1), και με ακτίνες καμπυλότητας 26 μ. (σελ. 165 και Σχήμα 6.3.2.2 σελ. 166). Επομένως οι επεμβάσεις βελτίωσης του υπάρχοντος δασικού δρόμου θα είναι μεγάλες και **πρακτικά μιλάμε για νέα οδοποιία συνολικού μήκους 7.406,51 μ.**

Στη σελίδα 45 αναφέρεται επίσης ότι «οι δρόμοι διέρχονται εντός δασικής έκτασης» και στη σελίδα 253 ότι «η οδοποιία πρόσβασης θα διανοιχθεί σε ζώνη δάσους ελάτης.»

Παρότι όμως στη μελέτη αναφέρονται πολλές προοικονομίες (που μοιάζουν ευχολόγια) του τύπου:

- «Όσον αφορά τα έργα Π-Μ, πρέπει να ληφθεί μέριμνα από το στάδιο της μελέτης, προκειμένου να αποφευχθούν τα μεγάλα ορύγματα και επιχώσεις,», (σελ. 43)
- «Οι οδοποιίες να χαραχθούν ακολουθώντας το φυσικό ανάγλυφο χωρίς να το αλλοιώνουν αισθητά με υπερεκκαφές, τοίχους αντιστήριξης, πρηνή και μεγάλα επιχώματα.», (σελ. 43)
- «ενώ θαπραγματοποιηθούν φυτεύσεις στα πρηνή των διανοιχθέντων δρόμων. Η τελική μορφή των οδών θα είναι κατά το μέγιστο δυνατό συμβατή με το άμεσο φυσικό περιβάλλον»

παρ' όλα αυτά, δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία μελέτης, όσον αφορά:

- Τα δέντρα που θα κοπούν για τη διάνοιξη των νέων δρόμων
- Ποιά και πόσου μήκους θα είναι τα πρηνή που υπερβαίνουν κάποιο κρίσιμο ύψος π.χ 3 μ.
- Ποιού συνολικού μήκους τοίχοι αντιστήριξης θα χρειαστούν καθώς και λιθοπλήρωτα συρματοκιβώτια.

Η ανυπαρξία των παραπάνω στοιχείων της μελέτης δεν επιτρέπουν την αξιολόγηση των επιπτώσεων στο τοπίο αλλά και στη φυσιογνωμία της περιοχής.

3) **Ανυπαρξία μελέτης σωρευτικών επιπτώσεων από άλλα έργα**

Στα πλαίσια της ΜΠΕ, οι μελετητές είναι υποχρεωμένοι να μελετήσουν τις σωρευτικές επιπτώσεις από την παρουσία και άλλων έργων στην ίδια περιοχή. Έτσι έχουν συμπεριλάβει 2 οικείες παραγράφους, που παρατίθενται παρακάτω ολόκληρες:

Σελ. 91 και 92: «4.4 Συσχέτιση Έργου με άλλα Έργα

Οι ενεργειακές υποδομές έργων ΑΠΕ στην ευρύτερη περιοχή βρίσκονται υπό ανάπτυξη και

αναμένεται τα επόμενα έτη η περιοχή να εξελιχθεί σε περιοχή μεγάλης συγκέντρωσης έργων ΑΠΕ.

Συνολικά, περίρι της περιοχής υλοποίησης του έργου, έχουν εκδοθεί άδειες παραγωγής για

15 περίπου Αιολικά Πάρκα, και επτά (7) περίπου άδειες παραγωγής για ΜΥΗΕ με συνολική

ισχύ μεγαλύτερη των 200MW.

Όπως γίνεται αντιληπτό, η διείσδυση των έργων ΑΠΕ εντός της ευρύτερης περιοχής σε συνδυασμό με το Εθνικό Σχέδιο Ενέργειας και Κλίματος το οποίο προβλέπει την αφαίρεση

της λιγνιτικής ισχύος από την περιοχή της Κοζάνης, αναμένεται να διαδραματίσει μία κατάσταση προσθήκης χαρακτήρα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στην ευρύτερη περιοχή, με τη μορφή ΑΣΠΗΕ ή/και Υδροηλεκτρικής ενέργειας και τρόπο φιλικό στο περιβάλλον, έτσι ώστε αφενός να επιτευχθεί η βιώσιμη μετάβαση στην μεταλιγνιτική περίοδο, αφετέρου να ενισχυθεί η απασχόληση μέσω της διείσδυσης των ΑΠΕ ως νέο παραγωγικό κλάδο.»

Σελ. 291: «9.1.7 Συνεργιστική ή αθροιστική δράση με άλλες επιπτώσεις από το ίδιο έργο ή από άλλα έργα.

Στην ευρύτερη περιοχή του έργου βρίσκονται είτε σε αδειοδοτικό στάδιο (Άδεια Παραγωγής & Άδεια Εγκατάστασης) είτε σε λειτουργία και άλλοι ΑΣΠΗΕ. Με την κατασκευή και λειτουργία κάποιων Α/Π που θα γίνουν στην ευρύτερη περιοχή, θα υπάρξουν αθροιστικές δράσεις και συνολικές επιπτώσεις οι οποίες αφορούν στον θόρυβο, στην οπτική όχληση και στη κατασκευή έργων υποδομής. Όμως η συνεργασία των έργων αυτών θα έχει περισσότερα οφέλη στη περιοχή (οικονομίες κλίμακας) με αποτέλεσμα η συνολική λειτουργία των έργων να συμβάλει στην βελτίωση του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής μέσω της μείωσης των εκπομπών ρύπων, αφήνοντας ένα απόλυτα θετικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.»

Θεωρήθηκε επιβεβλημένο να παρατεθούν οι παράγραφοι στην ολότητά τους για να καταδειχθεί η παντελής απουσία μελέτης σωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην ίδια περιοχή. Δεκαπέντε αιολικά πάρκα με άδειες παραγωγής, το καθένα με τους δικούς του δρόμους και το δικό του δίκτυο μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας σε πολύ μεγάλες αποστάσεις, θα δημιουργήσουν ένα χάος κατάτμησης των οικοτόπων με ανυπολόγιστες συνέπειες στη βιοποικιλότητα, ενώ δεν μιλάμε καθόλου για το εικαστικό αποτέλεσμα της ύπαρξης ασύμμετρων τεχνικών εγκαταστάσεων (ύψους 150 μ.) στην καρδιά της άγριας φύσης αλλά και σε μια περιοχή με αμφίβολο προς εκμετάλλευση αιολικό δυναμικό.

4) Μεγάλου μήκους δίκτυο μεταφοράς μέσης τάσης

Για την μεταφορά της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας θα χρειαστεί υπόγεια γραμμή μεταφοράς μέσης τάσης συνολικού μήκους 65 km περίπου, από τη θέση εγκατάστασης του ΑΣΠΗΕ μέχρι τον υποσταθμό στα Τρίκαλα, με σκοπό την οικονομική εκμετάλλευση (πώληση) του παραγομένου ρεύματος, διαστάσεων 1 μ. βάθους και 0,8 μ. πλάτους!.

Το δίκτυο διασύνδεσης «θα ακολουθεί τον επαρχιακό δρόμο Νεραϊδοχώρι-Τρίκαλα. (σελ. 166). Είναι ένα πολύ μεγάλο και πολυδάπανο έργο στον δημόσιο δρόμο που, πέρα από την αναστάτωση που θα επιφέρει κατά τη διάρκεια της κατασκευής του, δεν ξέρουμε τί κινδύνους εγκυμονεί η ύπαρξή του στο μέλλον (σε πιθανές εκσκαφές που θα χρειαστούν για άλλες ανάγκες κλπ.).

Άλλωστε στη σελίδα 292 οι μελετητές αναφέρουν: «Τόσο στην περιοχή εγκατάστασης του υπό μελέτη ΑΣΠΗΕ όσο και κατά μήκος της γραμμής ηλεκτρικής διασύνδεσης, δεν υπάρχουν σημαντικές τουριστικές υποδομές ή άλλες ανθρωπογενείς δραστηριότητες που να επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από την παρουσία των

εργοταξίων.» Άραγε, το Νεραϊδοχώρι, το Χιονοδρομικό Κέντρο στα Περτουλιώτικα λιβάδια, το Περτούλι και η Ελάτη τί είναι;

5) Η ύπαρξη εκμεταλλεύσιμου αιολικού δυναμικού δεν τεκμηριώνεται στα πλαίσια της μελέτης.

Ο φορέας του έργου δεν είναι υποχρεωμένος να δημοσιεύει τη μελέτη σκοπιμότητας και τεχνικοοικονομική μελέτη του έργου, όμως εφόσον η εγκατάσταση γίνεται σε δημόσια δασική έκταση με όχι μικρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, πρέπει να τεκμηριώνεται η ύπαρξη του αναγκαίου αιολικού δυναμικού και να επιβεβαιώνεται το περιβαλλοντικό όφελος από την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ.

Στη ΜΠΕ αναφέρεται ότι «το συνολικό κόστος εγκατάστασης εκτιμάται σε 20.000.000,00€.» (σελ. 90), ενώ στη σελ. 204 αναγράφεται ότι «η συνολική καθαρή ετήσια παραγωγή του συνόλου των υπό μελέτη ΑΣΠΗΕ που θα διοχετεύεται στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας υπολογίζεται σε περίπου 30,660 GWh ετησίως, έχοντας λάβει υπόψη τις απώλειες.»

Το ποσό των 30,66 GWh δεν τεκμηριώνεται στα πλαίσια της μελέτης. Δεν υπάρχει αναφορά στα ανεμολογικά στοιχεία (μετρήσεις) της συγκεκριμένης θέσης. Στον Πίνακα 3.2 της Σελίδας 12 αναφέρεται ότι οι Α/Γ λειτουργούν σε ταχύτητες ανέμου μεταξύ 3 m/s και 25 m/s, ενώ αποδίδουν την ονομαστική (maximum) τιμή τους σε ταχύτητες 13 m/s:

“Ταχύτητα εισόδου Α/Γ (cut in) 3 m/sec

Ταχύτητα ονομαστικής λειτουργίας 13 m/sec

Ταχύτητα εξόδου Α/Γ (cut out) 25 m/sec”

Από προηγούμενες ΜΠΕ σε παραπλήσιες περιοχές (Τριγγία, Χιόλι, Μέτσοβο) αναφέρονταν μέσες ταχύτητες ανέμου μεταξύ 3,5 και 4,5 m/s.

Στη συγκεκριμένη μελέτη (σελ. 224) υπάρχει ο ισχυρισμός ότι «Σύμφωνα με τη μηδενική λύση, η κατάσταση από πλευράς εκμετάλλευσης του πλούσιου αιολικού δυναμικού της περιοχής παραμένει ως έχει, δηλαδή παραμένει εν μέρει αναξιοποίητο», αλλά αυτός είναι ένας ισχυρισμός και μόνον.

Στη σελίδα 236 παρατίθεται Πίνακας με Μετεωρολογικά Δεδομένα του Μετεωρολογιακού Σταθμού Περτουλίου (σε υψόμετρο 1170 μ., ιδιοκτησίας Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών), όπου οι αναφερόμενες μέσες ταχύτητες ανέμου κυμαίνονται από 0,5 km/h (ελάχιστη) έως 4,3 km/h (μέγιστη).

Οι τιμές αυτές αντιστοιχούν σε 0,14 m/s (ελάχιστη) έως 1,20 m/s (μέγιστη). Φυσικά οι τιμές αυτές παρατηρούνται στο υψόμετρο του ΜΣ Περτουλίου, είναι όμως ενδεικτικές της γενικότερης περιοχής.

Από την Καμπύλη Ισχύος (PowerCurve) της σελ. 132 για το συγκεκριμένο τύπο Α/Γ, βλέπουμε ότι σε ταχύτητα ανέμου (windspeed) 5 m/s η Α/Γ αποδίδει ισχύ μόλις 380 KW και σε ταχύτητες 6 m/s γύρω στα 600 KW.

Το συμπέρασμα είναι ότι η παρουσία εκμεταλλεύσιμου αιολικού δυναμικού στην συγκεκριμένη θέση δεν τεκμηριώνεται στα πλαίσια της μελέτης.

6) ΑΠΕ και ορεινός τουρισμός

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η άποψη που αναφέρεται στη σελίδα 122 της ΜΠΕ:

«Ταυτόχρονα, πλησίον του προτεινόμενου ΑΣΠΗΕ βρίσκεται και η Ευρύτερη Ζώνη αναπτυσσόμενου ορεινού τουρισμού. Η ζώνη περιλαμβάνει ορεινές και ημιορεινές περιοχές, περιμετρικά της Θεσσαλίας, με αξιόλογο φυσικό περιβάλλον και ήδη υπαρκτές τάσεις ανάπτυξης ορεινού και συναφών εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Συνολικά η ευρύτερη περιοχή, σύμφωνα με την αναθεώρηση του Περιφερειακού Χωροταξικού, αποτελεί περιοχή η οποία προορίζεται για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ παράλληλα με ορεινό τουρισμό.

Πώς συμβιβάζεται ο ορεινός τουρισμός με την ανάπτυξη περισσότερων από 15 ΑΣΠΗΕ στην περιοχή είναι εύλογο ερώτημα.

7) Επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον

Η ενότητα «9.5 - Επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον» είναι ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΗ (COPY-PASTE) σε 5 ακόμα ΜΠΕ για ΑΣΠΗΕ που έχουν συνταχθεί από την ίδια εταιρεία και που βρίσκονται παράλληλα σε διαδικασία διαβούλευσης σε τελείως διαφορετικές περιοχές, με πολύ διαφορετικά περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά: πρόκειται για τις ΜΠΕ των ΑΣΠΗΕ «ΠΥΡΓΟΣ» (Οίτη, ΠΕΤ: 2108601325), ΑΣΠΗΕ «ΞΕΡΟΒΟΥΝΙ» (Οίτη, 2108600129), ΑΣΠΗΕ «ΠΑΛΙΟΒΟΥΝΑ» (Ελικώνας, ΠΕΤ: 2108604220), και «ΠΥΡΓΟΣ - ΠΟΛΕΜΙΣΤΡΑ» (Βαρδούσια, ΠΕΤ: 2109626727), ΑΣΠΗΕ «ΚΕΔΡΑ» (Βλάστη Κοζάνης, ΠΕΤ: 2108602224)!

Επίσης στη σελ. 150 αναφέρει: "Λήψη της απαιτούμενης άδειας από την αρμόδια Πολεοδομική Αρχή (ΥΔΟΜ Αλιάρτου-Θεσπιέων ??) άλλο ένα παράδειγμα (COPY-PASTE)

8) Θέσεις εργασίας

Άλλη μία μεγάλη αντίφαση μέσα στη ΜΠΕ. Στη σελ. 45 αναφέρονται οι μόνιμες θέσεις εργασίας σε 0,5-1/MW. Με βάση λοιπόν αυτά τα στοιχεία οι μόνιμες θέσεις εργασίας που θα προσφέρει το ΑΣΠΗΕ πρέπει να είναι 7-14 , αντίθετα στη σελ 52 της ΜΠΕ αναφέρονται ότι κατά τη λειτουργία του ΑΣΠΗΕ οι μόνιμες θέσεις εργασίας θα είναι μόλις 2-3.